

2018-08-21

PM

Förslag till strategi och handlingsplan Framsyn Kalmar län

Strategi

För att skapa insikt och beredskap hos organisationens anställda att vara framsynta i sitt dagliga arbete med regional utveckling föreslår ”Framsynsgruppen” att regionala utvecklingsenheten i Region Kalmar län etablerar ett framsynsarbete med stark och fortlöpande koppling till RUS och strategi för smart specialisering. Genom omvärldsbevakning och insatser för att öva sig i framsyn kan organisationen öka sin öppenhet och beredskap för både snabba och långsamma förändringar med påverkan i stort eller smått.

Framsynsarbetet integreras lämpligen i ett arbetssätt där utveckling och uppföljning av RUS är ett ständigt rullande arbete.

Handlingsplan

Kalmar län bildar region vid årsskiftet 2018-2019 vilket leder till nya arbetsgrupper och ny politisk organisation, dessutom med en hög andel politiker utan tidigare erfarenhet av regional utveckling. En ny organisation för regional utveckling tjuvstartar i Regionförbundet redan i oktober. I den nya organisationen bryts de tidigare stuprören upp för att skapa ett mer tvärsektorielt arbetssätt. Förändringarna skapar utmärkt tillfälle att etablera framsynsarbete som ett arbetssätt i en ny organisation.

Steg 1 – Workshop kring omvälvande förändringar.

Som ett första steg att etablera framsyn som en komponent i arbetet med utvecklade strategier föreslår vi att genomföra ett antal workshops fokuserade på några av de stora och aktuella frågor som kan förmodas ha en avsevärd påverkan på utvecklingen i Kalmar län i ett tidsperspektiv på 10-30 år.

Till att börja med är målgruppen utvecklingsstrateger inom Region Kalmar län och politiker i den blivande Regionala utvecklingsnämnden. I ett senare skede kan andra organisationer involveras. Framsynsmetodiken passar inte alla, därför riktar sig aktiviteten enbart till individer som är intresserade av modellen.

Workshoparnas syfte är inte primärt att skapa indata för strategiarbete utan att skapa insikt om att det både är möjligt och önskvärt att ta hänsyn till även långt gående förändringar i arbetet med regional utveckling. Tanken är att konkret studera en enskild utvecklingsfaktors potentiella påverkan på Kalmar län och hur vi kan agera för att förstärka positiva effekter och minska negativa effekter.

Exempel på ämnen:

- Autonoma fordon - påverkan på privatbilism, besöksnäring, jordbruk, skogsbruk
- Högautomatisering – påverkan på arbetsmarknad, skattebas, kapitalförsörjning
- AI – påverkan på arbetsmarknad, sammanhållning, stad-land, skattebas
- Klimatförändringar – påverkan på agrar ekonomi, besöksnäring, bebyggelse

I första hand föreslår vi en workshop kring autonoma fordon som ett försök redan i höst.

Arbetsinsats: Förberedelser 2 personer x 3 dagar, genomförande 15 personer x 4 timmar, kort gästföreläsning, TED Talk eller annan metod för kunskapsökning.

Steg 2 – Metodik för observation av svaga signaler

Även disruptiva förändringar föregås av signaler om kommande förändringar. Den smarta telefonen som på tio år kraftigt förändrat förutsättningarna för snart sagt hela mänskligheten föregicks av åtskilliga svaga signaler och ekon från det förflutna. Att tolka svaga signaler är en avgörande förmåga för att förstå framtiden i smått och stort.

I ett regionperspektiv kan det handla om någon resurssnål lösning på ett problem, en lokal omtolkning av en internationell influens, en bra idé i en resursgles region någon annanstans på planeten eller en global värderingsförändring som når ett genomslag i regionen. Men det kan lika gärna vara ett fenomen som av någon anledning inte får fäste i Kalmar län eller en äldre uppfattning som överlever.

För att kunna ta till sig och skapa nytta utifrån svaga signaler behövs en organisationskultur som är van vid att observera, dokumentera och dela med sig av svaga signaler. Gruppen av utvecklingsstrateger vid den blivande Regionala utvecklingsenheten skulle sannolikt ha stor nytta av att öka sin förmåga att se och tolka svaga signaler.

Därför föreslår vi en metod där gruppen avsätter 15-20 minuter efter varje avdelningsmöte, återigen för de som är intresserade, där en medarbetare, efter ett rullande schema eller på annat sätt, berättar om en svag signal som gruppen sedan diskuterar, analyserar och dokumenterar.

En gång per år kan dessa spaningar utgöra grund för ett förändringsseminarium där hela enheten samt Regionala utvecklingsnämnden under en förmiddag tar del av samt diskuterar vad som kommit fram och vilka strategier och insatser som kan vara aktuella för att styra utvecklingen i önskvärd riktning.

Arbetsinsats: Spaning per möte - genomförande 20 personer x 0,25 timmar, efterarbete 2 personer x 1 timmar. Årligt Förändringsseminarium - förberedelse 2 personer x 8 timmar, genomförande 25 personer x 4 timmar, efterarbete 2 personer x 4 timmar

Steg 3 – Integrering av framsynsarbete i strategiprocesser

Arbetet med regional utveckling styrs strategier som ligger i lager med RUS som den övergripande strategin. I en föränderlig tid blir dock strategier snabbt daterade och förlorar sitt värde som planeringsunderlag. De behöver kontinuerligt revideras och underhållas. Strategierna behöver också vara robusta och gå att testa utifrån olika sorters störningar.

För att dessa processer inte ska bli oöverskådliga och att göra de olika strategierna konsekventa i förhållande till varandra föreslår vi att scenarioplanering görs till en permanent stödprocess. En arbetsgrupp för scenarioplanering bildas och ges uppgiften att utveckla och vidmakthålla tre framtidsscenarier för Kalmar län – ett idealiserat scenario som leder till en önskvärd framtid, ett där utvecklingen går sakta och ett där förutsättningarna utvecklas i helt fel riktning. Dessutom konstruerar gruppen ett antal ”svarta svanar” alltså plötsliga och radikala faktorer som sätter den ursprungliga planeringen ur spel.

Scenarierna används för att utforma och anpassa alla regionens strategier så att styr mot det önskvärda scenariot och samtidigt kan men också kan stresstestas mot de båda övriga och mot de svarta svanarna.

Arbetsinsats: Initiala scenariobyggen – 5 personer x 8 timmar, 2 personer x 16 timmar. Omvärldsbevakning 2 personer x 2 timmar per månad. Revidering var 6:e månad 5 personer x 2 timmar, 2 personer x 8 timmar. Årlig föredragning i politiken förberedelse 2 personer x 2 timmar.

Framsynsgruppen (Lina Andersdotter, Daniel Granello, Mattias Nylander)